

(Данас, 13.02.2009)

Да се разумемо, чак и без овог новог статута - Војводина ће опстати. Ја, наравно, желим да он буде потврђен у Народној скупштини и примењиван тако да, поштујући интересе Војводине поштује и интересе државе Србије, али Војводина свакако има своју историјску, културну и политичку аутономију и то је чињеница. Политичке игре око статута не могу порећи стварност! Аутономија Војводине суштински постоји и без статута и та чињеница ће остати и после свих ових политичких игара, каже у разговору за Данас председник Скупштине Војводине Шандор Егереш.

Политичка турнеја по централној Србији у којој објашњавате циљеве промена Статута АПВ изазвала је праву буру реаговања. Да ли сте се покајали због ове идеје?

- То што са председником Народне скупштине Славицом Ђукић-Дејановић обилазим централну Србију није наша политичка егзибиција него жеља да аргументима објаснимо шта значи статут за Војводину, а шта значи за централну Србију или друге њене делове, да водимо један демократски дијалог. Неки су ме због тога већ назвали наивчином и идеалистом, а нашу турнеју по Србији већ зову „путујући циркус“. Ја нисам почетник у политици, можда сам идеалиста у неким моментима, али наивчина сигурно нисам. Немам никаквих скривених намера, ја сам искрен човек, мада знам да у политици искреност и није нека врлина. Не бих се бавио политиком, ево већ готово 20 година, кад не бих веровао у то што радим. Верујем првенствено у Војводину, верујем у Европу и у европску перспективу целе Србије.

Кад сам дао тај предлог председници Скупштине, желео сам да промовишем једну нову политику, јер себе доживљавам као представника демократског дијалога и толеранције. Наравно да сам спреман, када је у питању интерес Војводине и европске Србије да разговарам и са неистомисљеницима, да саслушамо једни друге, па и да се убедимо ако је могуће, да разговарамо аргументима. Не смемо имати предрасуде а, на жалост,

Србија је и данас оптерећена предрасудама када је аутономија Војводине у питању. Србија треба да негује државност, а Војводина треба да негује аутономност. То пише у Уставу Републике Србије!

Како доживљавате сва оспоравања и неразумевања Предлога статута АПВ, у широком дијапазону, од Синода СПЦ па све до појединих чланица владајуће коалиције?

- Најновије нападе на статут Војводине доживљавам као немоћ да се разуме нова политичка стварност, Србији је потребна нова политика, потребни су нам одговори на промењени политички и економски контекст. На делу су предрасуде и митско поимање стварности, а критичари су већ годинама на истим адресама које су најчешће биле део проблема, али не и део решења на овим просторима.

Неки су ми пребацили, после моје прве посете Јагодини и Крагујевцу, да разговарам са представницима регионалних центара у Србији и да поништавам достојанство Војводине. Мислим да немам потребе да се правдам пред критикама оних који не разумеју животне потребе обичних људи. Њих демантује живот, а не Егереш Шандор. Критике аутономије Војводине служе као универзално оправдање за сва изневерена изборна обећања, потрошене националистичке идеологије, урушено национално достојанство и неадекватне одговоре на економску кризу. Сад нас критикују и неистомисљеници али делом и истомисљеници. Када сам у децембру у Бриселу разговарао са председником Европског парламента о статуту, о Војводини, о будућој европској Србији, пребацивали су ми што не разговарам о томе са Србијом, кажу да без потребе интернационализујем ова питања, а сада када о томе причам у Јагодини или Крагујевцу - онда понижавам Војводину. Ја сам спреман најискреније да пружим руку и централној Србији. Преко статута Војводине желимо да дамо један нов модел и за остале регије у Србији, јер је регионализација нужна. Наша је земља исувише централизована за европско поимање, са оваквим устројством тешко ћемо ући у Европску унију. Децентрализација не значи распарчавање територије Србије, то је једна нормална потреба Србије за бржим развојем. Овај централизам који је сада на делу у Србији, не дозвољава несметан развој не само Војводине већ и других регија унутар Србије. Морамо се променити ако желимо у Европу! Неки само говоре о томе, а друге желе на томе да раде.

Како гласи ваш одговор онима који вас оптужују да хоћете да стварате државу у држави?

- Предлог статута не предвиђа ниједну државну функцију, ниједан елемент државности - монетарну политику, државну безбедност, војску, полицију. Не познајем ниједног озбиљног политичара у Војводини који се залаже за сепаратизам. Ове приче измишљају они политичари који немају решења за нагомилане економске и политичке проблеме и проблеме обичних грађана. Најлакше је рећи: Ево, они су сепаратисти, они хоће своју државу! Али кад немаш елементе државности, онда се не може говорити о држави у држави. То су глупости!

Утисак је да критичари статута АПВ највише страхују да Војводина отвори своју канцеларију у Бриселу. О чему се ту, заправо, ради?

- Одувек је код наших критичара био проблем што хоћемо да отворимо представништво Војводине у Бриселу. Неки опозициони политичари у Војводини тврде како је сада већ проблем и то што желимо да отворимо заједничко представништво Војводине са Јагодином, Нишом, Крагујевцем у Бриселу. Па, нормално, мањи су трошкови! Чак 316 градова и регија из Европе данас има своју канцеларију у Бриселу и то не са циљем отцепљења и сепаратизма него због - лобирања! Лобира се првенствено за економске интересе, еколошке, туристичке, политичке, културне... То је нормална појава! Кажу наши критичари да никакве - ни федералне, ни конфедералне државе немају таква представништва у седишту Европске уније. Вероватно још никад нису били у Бриселу, па зато нису видели тако нешто! У представништву немачке покрајине Баден Виртемберг у Бриселу ради 63 људи! Они не раде ту за отцепљење Баден Виртемберга од Немачке, него лобирају за своје интересе. Свако од њих има свој задатак за шта треба да лобира! Стварно, нудимо да такво представништво отворимо заједно са Шумадинцима. Ево, колега Верољуб Стевановић је већ прихватио ту идеју...

Да ли ће се наставити „војвођанска турнеја“ по Србији?

- Већ дан после повратка из Јагодине и Крагујевца из пет различитих центара су нас контактирали и звали нас да обавезно дођемо и код њих. Већ смо званичан позив добили из Зајечара и из Новог Пазара. У Ниш идемо у недељу, 22. фебруара, заједно са председником парламента. Морамо, дакле, још разговарати, отворено и искрено.

Шта ће, ипак, после свега, морати да се уради у Скупштини Војводине? Да ли ће бити козметике правно-техничке природе?

- Нисам против козметике, ако је то улепшавање али јесам против суштинских промена. Ако су у питању неке језичке, правно-техничке измене мислим да то треба учинити, али ништа више од тога.

Ја као председник Скупштине Војводине морам бити политички одговоран за све оно што је радила и ради Скупштина Војводине која је 14. октобра са 89 гласова „за“, дакле гласовима више од две трећине посланика, прихватила Предлог статута Војводине. С правом очекујем од оних странака које су овде гласале за статут да то исто учине и у Скупштини Србије. Предлог статута је био на јавној расправи и имали смо 176 амандмана на текст и све смо то завршили 14. октобра, у уставном року. Имали смо обећања да ће то бити разматрано у Скупштини Србије до краја године, па до краја јануара, па средином фебруара... Сад је најновији рок март, али због ове синхронизоване хистерије против свега што почиње на „В“ јер подсећа на Војводину или на слово „а“ па подсећа на аутономију, све се стално одлаже, а нисмо чули ниједан ваљани аргумент. Тако је логично и једноставно да странке које су у Новом Саду гласале за статут то учине и у Београду, јер су идентичне коалиције и на републичком и на покрајинском нивоу. Дакле, не бринем за 126 гласова у Скупштини Србије, већ се надам да ћемо их имати и 140!

(Разговарао Александар Ћивуљскиј)